

Advies Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk

10 december 2013

Advies bij het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, wat betreft kadervormingstrajecten

Op 14 november 2013 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wat betreft kadervormingstrajecten principiële goed. Vlaams minister van Jeugd Pascal Smet vroeg nog diezelfde dag advies aan de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk.

SITUERING

Sinds 1 januari 1980 wordt aan jongeren die kadervormingscursussen volgen een attest uitgereikt, aanvankelijk enkel voor basisvorming. In 1995 werd een nieuw reglement goedgekeurd met het oog op het valoriseren van voortgezette kadervorming. Deze *Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers* zijn tot op heden in voege, mits enkele beperkte actualisaties. Inhoudelijk strookt dit reglement niet langer met de huidige visie op vorming en het klimaat van levenslang en levensbreed leren. De beleidsnota jeugd 2009-2014 van minister Smet bevatte reeds de ambitie tot wijziging van de achterhaalde attestenregeling¹.

Daarnaast ligt ook een wetgevingstechnische reden aan de basis van de herziening. Het oorspronkelijke reglement was nauw verbonden met het decreet van 22 januari 1975 tot *regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk*. Door de opeenvolgende decreetswijzigingen is de band tussen dit decreet en het apart reglement geleidelijk aan losser geworden en uiteindelijk volledig weggevallen. Door het ontbreken van aansluiting met het decreet waaraan de huidige regeling oorspronkelijk refereerde, zijn de huidige criteria pseudowetgeving geworden.

Op vraag van minister Smet werkte een gemengde werkgroep attestering met experts uit de jeugdsector en de Afdeling Jeugd van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen een voorstel tot wijziging van het decreet uit. De werkgroep kwam in de periode tussen januari 2012 en september 2013 19 keer samen en zorgde voor een aantal terugkoppeling- en feedbackmomenten met de Expertisegroep Vorming en de Commissie

¹ Operationele doelstelling: "het competentiedenken en –handelen in het jeugdwerk zelf stimuleren door: de bestaande, maar ondertussen achterhaalde regelgeving m.b.t. het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers te evalueren en te herzien."

Jeugdwerk, twee overlegorganen van De Ambrassade. De concretisering van de wijziging zal worden opgenomen in het uitvoeringsbesluit.

Er wordt gekozen voor een verankering van de nieuwe regels in het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. In dit decreet wordt vorming voor jeugdwerkers immers genoemd als kerntaak van het jeugdwerk. De geattesteerde kadervorming is een onderdeel van deze vorming in ruime zin. Het is dus niet opportuun de specifieke regels m.b.t. deze vorming te reglementeren in een nieuw decreet.

WIJZIGINGEN

Het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wat betreft kadervormingstrajecten behelst een aantal wijzigingen:

- De rol van hoofdinstructeur wordt niet langer opgenomen in het decreet; enkel hoofdanimator, animator en instructeur worden vermeld;
- Opmaken van competentieprofielen;
- Indeling van een kadervormingstraject in 3 delen: een theoretisch deel, een begeleide stage en een evaluatie. Voorheen werd enkel een theoretisch gedeelte en een praktisch gedeelte (stage) voorzien.

In het uitvoeringsbesluit zullen worden opgenomen:

- De competentieprofielen en bijhorende indicatoren.
- De duur, inhoud en de toelatings- en begeleidingsvoorwaarden van het kadervormingstraject.
- De regels en termijn van de procedure voor attestuitreiking.

ADVIES

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk staat **positief** tegenover de wijzigingen in het voorontwerp van decreet.

In een eerder advies² wees de sectorraad al op het belang van het maximaal inzetten op het benoemen, zichtbaar maken en waarderen van competenties in de jeugd- en de sociaal-culturele sector. De attestering binnen het jeugdwerk sluit hierbij aan, al gaat het hier niet om beroepsrollen en wordt er dus ook geen integratie binnen de Vlaamse Kwalificatiestructuur doorgevoerd.

De toevoeging van een **evaluatiemoment** wordt door de sectorraad als positief ervaren. Volgens de memorie van toelichting heeft dit evaluatiemoment tot doel de deelnemer bewust te maken van de competenties waaraan tijdens het traject is gewerkt. Ook hier wijst de sectorraad op het eerder advies omtrent het EVC-beleid waarin meer aandacht voor reflectie gevraagd werd:

“Het is een grote verdienste van de nota dat deze ook vermeldt hoe belangrijk het kan zijn om mensen te laten reflecteren over hun eigen competenties, deze te herkennen en in kaart te brengen. Dit aspect zou gerust nog meer mogen worden uitgelicht.”

² Advies van 14 september 2012 bij de discussienota 'naar een geïntegreerd EVC-beleid'

Naast deze positieve elementen heeft de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk nog enkele **aanbevelingen**:

1. Toevoeging van de competentieprofielen aan het decreet

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk volgt het advies van de Vlaamse Jeugdraad³ wat betreft de inlassing van de competentieprofielen in het decreet. Deze profielen vormen immers een belangrijke insteek binnen het voorontwerp van decreet.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk beklemtoont echter dat doorgedreven competentiedenken en formalisering de mogelijkheden en waarde van niet-formeel leren ondermijnt.

Het **competentieprofiel van animator** bestaat uit volgende competenties:

- 1° kinderen en jongeren begeleiden;
- 2° activiteiten organiseren;
- 3° over zichzelf reflecteren als animator;
- 4° de veiligheid van kinderen en jongeren waarborgen;
- 5° respectvol handelen;
- 6° samenwerken;
- 7° enthousiasmeren.

Het **competentieprofiel van hoofdanimator** bestaat uit volgende competenties:

- 1° animatoren begeleiden;
- 2° een geheel aan activiteiten organiseren;
- 3° over zichzelf reflecteren als hoofdanimator;
- 4° animatoren evalueren;
- 5° de eindverantwoordelijkheid nemen;
- 6° administratieve gegevens beheren;
- 7° communiceren met verschillende partners;
- 8° een team leiden.

Het **competentieprofiel van instructeur** bestaat uit volgende competenties:

- 1° deelnemers begeleiden;
- 2° vorming voorbereiden;
- 3° vorming begeleiden;
- 4° vorming evalueren;
- 5° over zichzelf reflecteren als instructeur;
- 6° deelnemers evalueren;
- 7° de eindverantwoordelijkheid nemen;
- 8° administratieve gegevens beheren;
- 9° communiceren met verschillende partners.

³ Advies van de Vlaamse Jeugdraad van 4 december 2013 'Wijziging regelgeving kadervorming'

2. Kwaliteitsgarantie

Het voorontwerp van decreet voorziet geen kwaliteitsgarantie voor kadervormingstrajecten. De sectorraad pleit daarom voor een uitbreiding van Art. 3. §3 waarbij de volgende bepalingen worden opgenomen:

Een vereniging die een kadervormingstraject wil organiseren dient vooraf per type van competentieprofiel bij de administratie een aanvraagdossier in dat ten minste volgende onderdelen beschrijft:

1° de manier waarop de vereniging het kadervormingstraject organiseert en begeleidt;

2° de manier waarop de vereniging faciliteert dat de deelnemer zal werken aan de te verwerven competenties;

3° de manier waarop de vereniging alle begeleiders van het traject vormt en opvolgt.

Deze toevoeging biedt een verduidelijking van elementen die de kwaliteitsgarantie verhogen. Het biedt een kader waarbinnen kadervormingstrajecten zich dienen te ontwikkelen en maakt organisaties bewust van de te vervullen voorwaarden.

3. Evaluatie van de hervorming voorzien

Om de effecten en gevolgen van de hervorming te monitoren en evalueren vraagt de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk om de gewijzigde regeling te evalueren na 5 jaar.

Dit geeft de jeugdorganisaties de kans om de nieuwe attestenregeling in hun beleidsnota 2018-2021 te implementeren. In hun beleidsnota 2014-2017 hebben heel wat organisaties immers nog niet ingezet op deze nieuwe attestenregeling, die op 1 oktober 2015 in werking treedt. Een evaluatie van de hervorming na 5 jaar geeft een beter zicht op de gevolgen van de hervorming, na implementatie in de beleidsnota's.

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen,

Frie De Greef, *voorzitter*

Dirk Verbist, *ondervoorzitter*

Liesbeth Lemiëre, *secretaris*